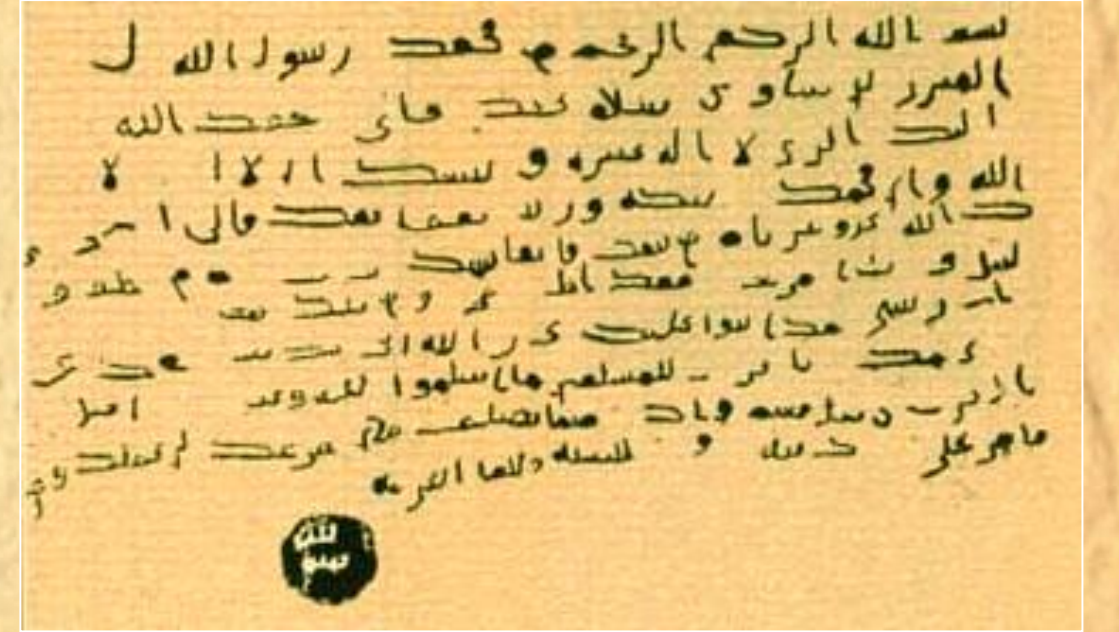

KLASİK ARAP EDEBİYATINDA MEKTUBUN EDEBÎ VE SOSYO-KÜLTÜREL İŞLEVİ

Hatice Arslan Sözüdoğru

Heba Kbriteh

Ömer Çınar

Zeynep Yıldırım

KLASİK ARAP EDEBİYATINDA MEKTUBUN EDEBÎ VE SOSYO-KÜLTÜREL İŞLEVİ

Klasik Arap edebiyatında mektup sanatı, başlangıcında basit bir iletişim aracıyken zamanla önemli bir edebî tür hâline gelmiştir. Bu çalışma, mektubun Cahiliye döneminden başlayarak, Emevîler, Abbâsîler, Endülüs, Büveyhîler ve Memlükler gibi farklı dönemlerde nasıl evrildiğini ve kâtipliğin edebî bir sanat olarak gelişimini incelemektedir.

Özellikle Abbâsîler döneminde zirveye ulaşan mektup sanatı, sadece idarî bir faaliyet olmanın ötesine geçmiş ve derin edebî değerler taşımaya başlamıştır. Kâtipler, kelimeleri sanatla yoğurarak sadece yönetsel değil, aynı zamanda estetik bir dil geliştirmişlerdir. Bu dönemde, mektuplar sadece haberleşme değil, aynı zamanda bireyler ve devletler arasındaki ilişkileri şekillendiren, edebî bir ifade biçimi olmuştur.

Bu eser, kâtiplerin kullandığı dil ve edebî sanatlar üzerinden dönemin kültürel ve sosyal yapısını analiz ederken, kâtibin toplumsal ve meslekî rolünü de gözler önüne seriyor. Ebû İshâk es-Sâbî, Sâhib b. Abbâd gibi önemli şahsiyetlerin mektuplarından örneklerle, kitâbet sanatının estetik boyutları derinlemesine irdelenmiştir. Ayrıca, kâtibin kaleme aldığı özgün eserlerle rehberlik eden el kitapları arasındaki farklar da vurgulanarak, bu alandaki sistematik ve kapsamlı bir inceleme sunulmaktadır.

Bu çalışma, klasik Arap edebiyatını anlamak isteyenler için zenginleştirici bir kaynak olup, hem akademik alanda hem de bu alana ilgi duyan okuyucular için derinlemesine bir rehber işlevi görmektedir.

